

Βρυξέλλες, 5 Νοεμβρίου 2020
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0204(COD)

9890/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 85
EJUSTICE 60
COMER 70
CODEC 674
PARLNAT 115

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) (αναδιατύπωση)

- Σκεπτικό του Συμβουλίου
- Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 4 Νοεμβρίου 2020

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η Επιτροπή ενέκρινε την ως άνω πρόταση αναθεώρησης¹ στις 31 Μαΐου 2018 και την υπέβαλε στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο. Η νομική βάση είναι το άρθρο 81 παράγραφος 2 (δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η πρόταση υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία.
2. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί επιδόσεως και κοινοποίησης πράξεων αποτελεί σημαντικό μέσο για την ευρωπαϊκή δικαστική συνεργασία. Παρέχει το πλαίσιο για τη διαβίβαση εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις μεταξύ κρατών μελών. Η πρόταση αναθεώρησης αποσκοπεί να προσαρμόσει τους μηχανισμούς συνεργασίας και τις ροές διαβίβασης του υφιστάμενου κανονισμού στις τεχνικές εξελίξεις που παρέχει η ψηφιοποίηση και η χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ). Ειδικότερα, η πρόταση της Επιτροπής εισηγείται τη δημιουργία αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ και την υποχρεωτική χρήση του για ανταλλαγή αιτήσεων και εγγράφων μεταξύ αρχών των κρατών μελών. Ένας άλλος σημαντικός στόχος ο οποίος βασίζεται στην ανάπτυξη ΤΠ είναι η ενίσχυση των μηχανισμών άμεσης διασυνοριακής επίδοσης ή κοινοποίησης με το να επιτραπεί ασφαλής ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση και, παράλληλα, να διασφαλιστούν διαδικαστικές εγγυήσεις για τα μέρη.
3. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της² για την πρόταση αυτή και την πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (πρόταση για τη διεξαγωγή αποδείξεων) στις 17 Οκτωβρίου 2018. Η ΕΟΚΕ έκρινε και τις δύο προτάσεις σύμφωνες με τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά σε σχέση με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και για την επίτευξη διασυνοριακής διαλειτουργικότητας.

¹ 9622/18.

² 14013/18.

4. Στις 13 Φεβρουαρίου 2019, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την πρόταση περί επιδόσεως και κοινοποίησης εγγράφων, με 64 τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής, με 563 ψήφους υπέρ, 27 ψήφους κατά και 9 αποχές.
5. Στις 13 Σεπτεμβρίου 2019, ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων υπέβαλε τη γνώμη 5/2019 σχετικά με την πρόταση αυτή και την πρόταση για τη διεξαγωγή αποδείξεων³.
6. Στο Συμβούλιο ΔΕΥ του Ιουνίου του 2019, οι υπουργοί συμφώνησαν ότι η δικαστική συνεργασία μεταξύ αρχών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων θα πρέπει να βασίζεται σε ασφαλές αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ που θα περιλαμβάνει διασυνδεδεμένα εθνικά συστήματα ΤΠ.
7. Το νέο κείμενο του προτεινόμενου κανονισμού προβλέπει ότι η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία, τη διατήρηση και τη μελλοντική ανάπτυξη λογισμικού εφαρμογής αναφοράς. Επειδή η αρχική πρόταση της Επιτροπής δεν περιείχε δημοσιονομικό δελτίο σχετικά με τον δυνητικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η Προεδρία, σε συνεργασία με την Επιτροπή και σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 εδάφιο 2 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁴, εκπόνησε ενδεικτικό δημοσιονομικό δελτίο⁵ στο οποίο εκτίθενται οι εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις των τροποποιήσεων στον προϋπολογισμό.
8. Στις 2-3 Δεκεμβρίου 2019, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων κατέληξε σε γενική προσέγγιση επί του κανονιστικού σκέλους του προτεινόμενου κανονισμού και ζήτησε να καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι αιτιολογικές σκέψεις και τα παραρτήματα που απομένουν να ολοκληρωθούν σε τεχνικό επίπεδο το συντομότερο δυνατό⁶. Στις 27 Φεβρουαρίου 2020, το Συμβούλιο κατέληξε σε συμπληρωματική γενική προσέγγιση⁷.

³ 12245/19.

⁴ ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1.

⁵ 14427/19.

⁶ 14599/19 ADD1, ADD2.

⁷ 5722/20.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) των Συνθηκών για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η Ιρλανδία αποφάσισε να συμμετάσχει στην παρούσα πρόταση⁸. Κατ' εφαρμογήν του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) των Συνθηκών σχετικά με τη θέση της Δανίας, η Δανία δεν συμμετέχει στην έγκριση των προτεινόμενων μέτρων.
10. Με βάση τη γενική προσέγγιση του Δεκεμβρίου του 2019 και του Φεβρουαρίου του 2020, η Προεδρία είχε επαφές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με σκοπό να επιτευχθεί πρώιμη συμφωνία σε δεύτερη ανάγνωση.
11. Διεξήχθησαν δύο τριμερείς διάλογοι στις 29 Ιανουαρίου 2020 και στις 30 Ιουνίου 2020, κατά τους οποίους οι εκπρόσωποι της Προεδρίας για τα κράτη μέλη και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχαν τη δυνατότητα να εκθέσουν τα θεμελιώδη σημεία των θέσεών τους και να διερευνήσουν τις δυνατότητες να βρεθεί συμβιβασμός. Οι συζητήσεις κατέληξαν σε σημαντική σύγκλιση απόψεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με σχέδιο συμβιβαστικής δέσμης⁹.
12. Κατά τον δεύτερο τριμερή διάλογο, συμφωνήθηκε επίσης, με την υποστήριξη της Επιτροπής, ότι ο προτεινόμενος κανονισμός περί επίδοσης και κοινοποίησης πράξεων θα πρέπει να υποβληθεί και να εγκριθεί ως αναδιατύπωση του ισχύοντος κανονισμού περί επίδοσης και κοινοποίησης πράξεων.
13. Στις 22 Ιουλίου 2020, η EMA II επιβεβαίωσε το συμβιβαστικό κείμενο αναδιατύπωσης ώστε να επιτευχθεί συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο¹⁰.

⁸ Η Ιρλανδία επέλεξε να μετάσχει στις 23 Οκτωβρίου 2018 με το 13482/18. Σύμφωνα με το ίδιο πρωτόκολλο, το Ηνωμένο Βασίλειο επέλεξε επίσης να μετάσχει στις 26 Οκτωβρίου 2018 με το 13622/18.

⁹ 9248/20.

¹⁰ 9678/20 + ADD 1.

14. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2020 η συμβιβαστική δέσμη αναδιατύπωσης εγκρίθηκε από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στις 30 Σεπτεμβρίου, ο πρόεδρος της επιτροπής JURI απηύθυνε επιστολή προς τον πρόεδρο της EMA II προκειμένου να τον ενημερώσει ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαβιβάσει επίσημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τη θέση του στη μορφή που περιέχεται στο παράρτημα της εν λόγω επιστολής¹¹, θα εισηγηθεί στην ολομέλεια να γίνει αποδεκτή η θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την επιφύλαξη νομικού και γλωσσικού ελέγχου.

II. ΣΤΟΧΟΣ

15. Ο παρών κανονισμός (αναδιατύπωση) επιδιώκει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα της διασυννοριακής επίδοσης και κοινοποίησης δικαστικών και εξώδικων πράξεων στην Ένωση εκμεταλλευόμενος τα πλεονεκτήματα της ψηφιοποίησης για να απλουστεύσει και να εξορθολογίσει τις διαδικασίες διαβίβασης παραγγελιών και άμεσης επίδοσης ή κοινοποίησης. Θα προσφέρει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και έτσι θα συμβάλει στην αποφυγή καθυστερήσεων και αδικαιολόγητων δαπανών για άτομα, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις και θα ενθαρρύνει άτομα και επιχειρήσεις να συμμετέχουν ακόμη περισσότερο σε διασυννοριακές συναλλαγές.
16. Η πρόταση αποσκοπεί να ψηφιοποιήσει τη διαβίβαση των αιτήσεων επίδοσης ή κοινοποίησης πράξεων μεταξύ αρμόδιων αρχών σε διαφορετικά κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, ο κανονισμός απαιτεί τη δημιουργία αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία, τη συντήρηση και τη μελλοντική ανάπτυξη του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς σύμφωνα με τις αρχές της προστασίας δεδομένων ήδη εκ του σχεδιασμού και εξ ορισμού, το οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν αντί εθνικού συστήματος ΤΠ.

¹¹ 11357/20

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

17. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας στο στάδιο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση («συμφωνία σε πρώιμη δεύτερη ανάγνωση»). Το κείμενο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αποτυπώνει τη συμβιβαστική δέσμη που συμφωνήθηκε μεταξύ των δύο συννομοθετών με την υποστήριξη της Επιτροπής.

B. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

18. Οι κυριότερες τροποποιήσεις επικεντρώνονται στις ακόλουθες πτυχές:
- Τα κράτη μέλη παρέχουν συνδρομή για τον καθορισμό της διεύθυνσης του προσώπου στο οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση.
 - Όλες οι κοινοποιήσεις και η ανταλλαγή εγγράφων θα πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω ασφαλούς και αξιόπιστου αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ που περιλαμβάνει εθνικά συστήματα ΤΠ διασυνδεδεμένα και διαλειτουργικά από τεχνική άποψη, για παράδειγμα με βάση το e-CODEX. Ο κανονισμός προβλέπει επίσης ότι αυτές οι κοινοποιήσεις και ανταλλαγές πρέπει να πραγματοποιούνται με τον δέοντα σεβασμό θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις διακοπής του συστήματος ΤΠ ή σε άλλες εξαιρετικές περιστάσεις.
 - Οι μηχανισμοί άμεσης διασυννοριακής επίδοσης ή κοινοποίησης θα πρέπει να ενισχυθούν με την παροχή της δυνατότητας ηλεκτρονικής επίδοσης ή κοινοποίησης μεταξύ κρατών μελών, κατά την οποία να διασφαλίζονται διαδικαστικές εγγυήσεις για τους διαδίκους.
 - Τροποποιήσεις στον κανόνα περί άρνησης παραλαβής εγγράφου λόγω της γλώσσας του.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

19. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί τη συμβιβαστική δέσμη που συμφωνήθηκε μεταξύ του Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την υποστήριξη της Επιτροπής.
20. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 14 ανωτέρω, η συμβιβαστική αυτή δέσμη επιβεβαιώθηκε με επιστολή του προέδρου της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς τον πρόεδρο της EMA II στις 30 Σεπτεμβρίου¹².
21. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η θέση του σε πρώτη ανάγνωση συνιστά ένα ισορροπημένο σύνολο και ότι, μόλις εγκριθεί, ο νέος κανονισμός θα συμβάλει σημαντικά στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας της διασυνοριακής επίδοσης ή κοινοποίησης πράξεων αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ψηφιοποίησης.

¹² Βλ. έγγρ. 11357/20